

**LANDSTINGETS
OMBUDSMANDS
BERETNING
FOR 1998**

32 - 4 **Begrundelsespligtens omfang i sager, hvor en ansøger til en stilling i det offentlige meddeles afslag.**

En ansøger til en stilling havde fået afslag på ansøgningen med den begrundelse, at "stillingen er blevet besat med en anden ansøger".

Ombudsmanden udtalte, at denne begrundelse ikke er tilstrækkelig, idet der blot er tale om en oplysning, som er en naturlig konsekvens af, at den ansøger, som meddeles afslag, ikke har fået stillingen.

Er stillingen besat ud fra en samlet vurdering af kvalifikationerne hos flere ansøgere, som opfylder de formelle ansættelsesbetingelser, bør dette som minimum angives i et afslag.

I det omfang konkrete kvalifikationer har været afgørende for valget mellem flere ansøgere, skal begrundelsen indeholde en redegørelse herfor.

Såfremt afgørelsesgrundlaget for nogle ansøgere har været udvidet til at omfatte andre undersøgelser end det, som fremgår af de indkomne ansøgninger, eksempelvis afholdelse af ansættelsessamtaler eller indhentelse af referencer, bør afslaget til de pågældende indeholde en redegørelse herfor, såfremt det udvidede afgørelsesgrundlag har haft betydning for forvaltningens afgørelse.

Har den ansættende myndighed afgjort sagen udelukkende på grundlag af en indstilling fra en anden myndighed, gælder begrundelsespligten også for den indstillende myndighed. (J. nr. 11.32.10.7./56-95)

A klagede over KIIP's sagsbehandling af A's ansøgning til en ledig stilling og over, at direktoratet havde afslået at yde klager erstatning for sagsbehandlingsfejl i forbindelse med behandlingen af ansøgningen.

Sagen drejede sig om følgende:

A søgte den 27. juni 1995 en opslået stilling ved en skole under Hjemmestyret.

Ansøgningen indsendtes til skolen, som den 3. august 1995 pr. telefax videre sendte de indkomne ansøgninger til direktoratet med følgende brev:

"...

Der er ankommer to ansøgninger på baggrund af stillingsopslaget.

Begge ansøgninger blev modtaget som telefax. Medsendes.

På baggrund af min viden om begge ansøgere vurderer jeg, at ... (den anden ansøger) vil være den bedst egnede til stillingen.

Hører gerne snarest angående videre behandling af sagen."

I forbindelse med telefaxfremsendelsen af A's ansøgning og bilag hertil opstod en transmissionsfejl eller en modtagelsesfejl hos direktoratet således, at side 2 i ansøgningen ikke blev fremsendt, og følgende afsnit i A's ansøgning og bilag hertil fremstod som ulæselige for direktoratet:

“Som følge af, at jeg gerne ville arbejde i folkeskolen, arbejdede jeg i 1983 som lærer i 8 år i ..., samtidig med jeg var skoleleder. Inden for dette tidsrum blev jeg gift og fik et barn.“

“... ligesom det også vil være en fordel, at jeg har arbejdet i bygder i nogle år samt at jeg er opvokset “blandt får“, ganske vidst ikke hos en fåreholder.“

“... kommunen har pligt til at sørge for undervisning af elever der bor på et afsides liggende sted, ganske vidst i mindre omfang end ellers. Kommunerne er ligeledes pålagt pligt til ...“

Det hedder i ansøgningens side 2:

“Arbejdet som ... gav mig rutine i administrationsarbejdet. I skolens kontakt udadtil ... lavede jeg administrationsarbejde vedrørende skolens forretningskontakter i forbindelse med det daglige arbejde på skolen. Ved skoleårets slutning plejede jeg at lave “den talmæssige årsindberetning“ til vores direktorat.

Jeg har i samarbejde med lærere og andre i sagen berørte medarbejdere beskæftiget mig med rekvirering det årlige forbrug af materiale, undervisningsmateriale, rengøringsmidler og andet vedligeholdelsesmateriale samt sørgede for, at de rekvirerede materiale ankom rettidig og modtages af rette vedkommende. Og endelig har jeg beskæftiget mig med styring og kontrol af udgifterne i forbindelse med foranævnte.

Derudover stod jeg for samtaler med firmarepræsentanter, når disse kom på besøg samt for indhentning af oplysninger vedr. de varer, de ville sælge, og stod ligeledes for rekvirering af disse varer når der ellers er midler til det på budgettet. Til dette arbejde hørte ligeledes den omfattende skriftlige og telefoniske kontakt til handelspartnere samt kontakten pr. telefax.

Jeg har forståelse for at det er muligt at opbygge og gennemføre et samarbejde på lang sigt ved gensidig tillid. Jeg har ligeledes forståelse for, at handelstalent samt en klar fremstilling af krav, er nogle af de redskaber, der godt kan bruges (i handelsøjemed?).

Et godt samarbejde, der bygger på en dyb gensidig tillid og et samarbejde, hvor der stilles krav fra begge sider, er noget jeg kan lide at deltage i og ville gerne være med til at opbygge.

Da der findes klare regler for os tjenestemænd, regner jeg med, at der også stilles krav til og at der findes klare regler for undervisning ... samt at reglerne er lette at følge. Ligeledes regner jeg med at undervisningen sker i bred samarbejde med ... samt at man samarbejder med ... med hensyn til indholdet af selve uddannelsen og at man samarbejder med Grønlands Hjemmestyre med hensyn til de muligheder, ... har efter endt uddannelse.

Såfremt jeg bliver ansat, beder jeg Jer venligst om at sende meddele om det snarest til vort hjem og om muligt umiddelbart efter den 17. juli, da jeg i så fald skal sørge for at dem jeg evt. rejser fra får mulighed for at finde en anden ordning inden næste skoleår.

Med venlig hilsen

A

NB: Jeg henviser til vedlagte bilag.“

I et internt notat af 7. august 1995 anmodedes direktoratets personaleafdeling om at indstille til Personaledirektoratet, at den anden ansøger indstilles til ansættelse.

I et notat af 8. august 1997 fra direktoratet anmodedes Personaledirektoratet om at udfærdige ansættelsesbrev for den anden ansøger til stillingen.

I direktoratets brev til A af 9. august 1995 hedder det:

“Under henvisning til Deres ansøgning om at komme i betragtning ved besættelsen af den ledige stilling som ..., skal det meddeles, at direktoratet ikke har kunnet imødekomme Deres ansøgning, idet stillingen er besat med en anden ansøger.

De med ansøgningen fremsendte bilag returneres samtidig hermed.“

Idet direktoratet havde modtaget ansøgningen pr. telefax returneredes de af direktoratet modtagne telefaxkopier til A.

Den 11. august 1995 skrev A således til direktoratet:

“En klage over sagsbehandling - el. manglende deraf, over en stillingsansøgning vedr. stillingen som ...

Til min stor forbavselse fik jeg kopier af brevet - mit brev af 27. juni 1995 - forbavelsen skyldes at de papirer som man brugte som grundlag for egnethedsbedømmelsen for den (betydningsfulde) stilling, mangelfulde papirer. F. eksempel manglede man side af min ansøgning, forespurgt herom oplyste ... “at han fik da oplæst side 2 af uddannelsesstedets leder ...“ og det skulle være nok for at kunne bedømme, neutralt, kompetent og uvildigt.

Nu ved jeg ikke hvilken fremgangsmåde, eller procedure uddannelsesdirektoratet benytter sig af i forbindelse med diverse ansættelser af medarbejdere, høj og lav. Men den fremgangsmåde som man har benyttet sig tyder på at man ser tingene ret så ligegyldigt og overfladisk, det er ligesom man siger “Vi har manden allerede, hvorfor skulle vi så belemres af alt andet !“, Er det en måde at behandle andre på? Det er måske direktoratets nye linie ?

Jeg vil ikke finde mig at min alvorlige og seriøse ansøgning skal behandles på sådan måde, derfor kræver jeg følgende direktoratet skal gøre:

1. At give mig en uforbeholden og kontant undskyldning
2. At direktoratet irttesætter implicerede embedsmænd for sjustet arbejde
3. At direktoratet giver mig en erstatning på 40.000 kr. for ligegyldighed i sagsbehandlingen.

Hvis disse krav ikke ville eller kunne realiseres må man tage sagsbehandlingen om igen el. påny annoncere stillingen for værende stilling der kan søges for alle der har den relevante uddannelse og ikke mindst har uddannelsesmæssig kontinuitet der kræves af den slags stillinger.“

Direktoratet svarede ved brev af 18. august 1995 A således:

“Du har i brev af 11. august 1995 klaget over den behandling din ansøgning til stillingen som ... har fået i direktoratet.

Du begrundet din klage med, at direktoratet har behandlet din ansøgning på grundlag af en mangelfuld og utydelig fax som blev modtaget fra ...

Du stiller krav om en uforbeholden og kontant undskyldning, irttesættelse af implicerede embedsmænd og en erstatning på kr. 40.000,- for ligegyldighed i sagsbehandlingen.

Jeg har som direktør i direktoratet undersøgt sagsforløbet i forbindelse med besættelse af stillingen og de procedurer, der har været fulgt.

Proceduren ved besættelse af faglærerstillinger er den, at de enkelte skoler selv opslår stillingerne, selv modtager og behandler ansøgningerne og afgiver indstilling om ansættelse direkte til Personaledirektoratet.

Da der aktuelt er tale om en områdelederstilling med ledelsesfunktioner på institutionslederniveau er indstillingen fra skolen gået gennem Direktoratet for Kultur, Uddannelse og Kirke der har undersøgt de indgåede ansøgninger, talt med skolen og videregivet skolens indstilling.

Det er korrekt, at der i skolens indstilling om besættelse af stillingen, der var sendt pr. fax, forelå en utydelig og mangelfuld ansøgning.

Det må imidlertid afvises, at der har været tale om lige gyldighed i direktoratets behandling af ansøgningerne.

Behandlingen af sagen blev foretaget af erhvervsuddannelsessektionens leder ...

Ud over den foreliggende indstilling fra skolen der var bilagt de nævnte ansøgninger, blev din sagsmappe fra folkeskolesektionens personalearkiv gennemgået. I denne sagsmappe findes alle relevante oplysninger om din uddannelses- og beskæftigelsesmæssige baggrund. Desuden blev skolen kontaktet telefonisk for at indhente andre relevante oplysninger om dine kvalifikationer og baggrund for at søge og bestride stillingen.

På denne baggrund blev der indgivet indstilling til Personaledirektoratet om besættelse af stillingen.

Jeg føler mig derfor tryk ved, at der er sket en grundig vurdering af ansøgerne til stillingen og afgivet indstilling på et sagligt korrekt grundlag.

Jeg skal beklage og undskyldte, at den omtalte utydelige og mangelsfulde fax blev returneret til dig sammen med direktoratets afslagskrivelse.

Dette forhold er blevet påtalt og der er blevet indskærpet større påpasselighed fremover.

Jeg må på ovenstående baggrund afvise at give en uforbeholden og kontant undskyldning p.g.a påstanden om lige gyldighed i behandlingen af din ansøgning.

Ud over den undskyldning som er blevet givet ovenfor finder jeg ikke anledning til at irrettesætte nogen af mine embedsmænd for sjusket arbejde, ligesom dit krav om erstatning på kr. 40.000,- for lige gyldighed i sagsbehandlingen må afvises.“

Der har under min behandling af sagen været indhentet følgende udtalelser:

Direktoratet meddelte mig, at man ikke havde yderligere bemærkninger end de i direktoratets skrivelse af 18. august 1995 til A anførte.

Jeg anmodede herefter direktoratet om følgende, supplerende oplysninger:

“Forinden Ombudsmanden tager endelig stilling til klagen, anmodes direktoratet supplerende om at fremsende:

-Det sagsmateriale, herunder skolens indstilling, Direktoratet modtog fra ..., vedrørende A's stillingsansøgning,

-Direktoratets notater vedr. de oplysninger, som er indhentet pr. telefon fra ... og

-Kopi af KIIP's indstilling til Personaledirektoratet.

Direktoratet anmodes endelig om at oplyse, hvorvidt de telefonisk indhentede oplysninger har haft betydning for meddelelsen af afslag på A's ansøgning.“

Direktoratet svarede følgende:

“Under henvisning til Landstingets Ombudsmands skrivelse, hvor man udbeder sig supplerende materiale fra direktoratet, fremsendes hermed følgende:

-... indstilling vedrørende klagers stillingsansøgning og

-Direktoratets indstilling til Personaledirektoratet, herunder notat til personaleafdelingen i Direktoratet for Kultur, Uddannelse og Kirke.

Der er ikke udarbejdet et “telefonnotat“ vedrørende de oplysninger, som er indhentet pr. telefon fra ...

De telefonisk indhentede oplysninger har alene haft betydning for fuldstændighed af sagen, hvormed der menes, at man har fået de oplysninger, der ikke kom frem pr. fax. Det skete ved oplæsning af ansøgningen.

...“

Jeg udtalte på det foreliggende grundlag:

“Vedrørende klagen over direktoratets sagsbehandling af stillingsansøgningen:

Sager om ansættelse i det offentliges tjeneste er som udgangspunkt afgørelsessager i forvaltningsretlig forstand, og er derfor omfattet af landstingsloven om sagsbehandling i den offentlige forvaltning, ligesom ansættelsesmyndigheden skal overholde de ulovbestemte regler om god forvaltningsskik.

Dette indebærer for det første, at forvaltningen skal sørge for, at sagen er oplyst i forsvarligt omfang forinden, der træffes afgørelse.

I denne sag er det oplyst, at direktoratet modtog en delvis ulæselig telefax som beslutningsgrundlag.

Det er videre oplyst, at direktoratet ved telefonisk henvendelse til den myndighed, som havde ekspederet ansøgningen, fik oplæst de ikke pr. telefax modtagne dele af klagers ansøgning.

Da direktoratet herudover som beslutningsgrundlag havde en indstilling fra den myndighed, som havde modtaget ansøgningen som brev, og tillige indhentede oplysninger om A's tidligere ansættelse under direktoratet, finder jeg ikke grundlag for at kritisere direktoratets oplysning af sagen.

Endvidere er direktoratet i ansættelsessager omfattet af forvaltningsrettens notatpligt, jf. navnlig landstingsloven om offentlighed i forvaltningen (offentlighedsloven), § 6, jf. § 2.

Efter offentlighedslovens § 6, stk. 1, skal en myndighed, som i afgørelsessager mundtligt modtager oplysninger vedrørende en sags faktiske omstændigheder, der er af betydning for sagens afgørelse, gøre notat om indholdet af oplysningerne.

Jeg forstår direktoratets svar til mig af 18. april 1996 sammenholdt med direktoratets svar til A af 18. august 1995 således, at de telefoniske oplysninger, som direktoratet måtte indhente fra ... som følge af, at direktoratet havde modtaget en delvis ulæselig telefax fra skolen, ikke har haft betydning for besættelsen af den ledige stilling.

Jeg har derfor ikke tilstrækkeligt grundlag for at kritisere direktoratet for ikke at have overholdt offentlighedslovens notatpligt.

Imidlertid skal myndighederne ud over de konkrete regler, som er nedfældet i sagsbehandlingsloven og offentlighedsloven, sagsbehandle i overensstemmelse med god forvaltningsskik.

I relation til notatpligten indebærer dette navnlig, at en myndighed altid skal gøre notat i sagen om enhver ekspedition af væsentlig betydning for sagens behandling.

I den foreliggende sag, hvor indhentelse af telefoniske oplysninger har været et nødvendigt sagsbehandlingskridt for at sagen kunne oplyses tilstrækkeligt, finder jeg, at direktoratet burde have noteret i sagen, at den pr. telefax fremsendte ansøgning fra A var suppleret af en mundtlig oplæsning af ansøgningens indhold.

Jeg bemærker i den forbindelse, at den væsentligste årsag til at stille krav til myndighederne om notatpligt er, at der til enhver tid skal forefindes skriftlige oplysninger i sagen om, hvilket grundlag sagen er behandlet og afgjort på. Dette er nødvendigt dels af hensyn til overholdelsen af reglerne om aktindsigt og dels af hensyn til andre myndigheders kontrol med forvaltningen.

Det fremgår endvidere af sagen, at direktoratets skriftlige afslag af 9. august 1995 ikke indeholder anden begrundelse end det selvfølgelig forhold, at "stillingen er blevet besat med en anden ansøger".

Da en afgørelse om besættelse af en stilling, som nævnt, som udgangspunkt er en forvaltningsretlig afgørelse, skal begrundelseskravet i sagsbehandlingslovens § 24, stk. 1, og stk. 2 overholdes i forhold til ansøgere, som meddeles afslag.

Sagsbehandlingslovens § 24, stk. 1, og stk. 2, er sålydende:

"En begrundelse for en afgørelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang, afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, de har været bestemmende for skønsudøvelsen.

Stk. 2. Begrundelsen skal endvidere om fornødent indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for skønsudøvelsen."

En henvisning til at stillingen er besat med en anden ansøger, kan ikke anses som en tilstrækkelig begrundelse, idet denne oplysning blot er en naturlig konsekvens af, at den ansøger, som meddeles afslag, ikke har fået stillingen.

Er stillingen besat ud fra en samlet vurdering af kvalifikationerne hos flere ansøgere, som opfylder de formelle ansættelsesbetingelser, bør dette som minimum angives i et afslag.

I det omfang konkrete kvalifikationer har været afgørende for valget mellem flere ansøgere, skal begrundelsen indeholde en redegørelse herfor.

Såfremt afgørelsesgrundlaget for nogle ansøgere har været udvidet til at omfatte andre undersøgelser end det, som fremgår af de indkomne ansøgninger, eksempelvis afholdelse af ansættelsessamtaler eller indhentelse af referencer, bør afslaget til de pågældende indeholde en redegørelse herfor, såfremt det udvidede afgørelsesgrundlag har haft betydning for forvaltningens afgørelse.

Har den ansættende myndighed afgjort sagen udelukkende på grundlag af en indstilling fra en anden myndighed, gælder begrundelsespligten også for den indstillende myndighed.

Der foreligger ikke i denne sag oplysninger om, hvilke omstændigheder direktoratet har lagt vægt på ved sin afgørelse, og jeg er derfor ikke i stand til at vurdere, hvor detaljeret en begrundelse, som direktoratet burde have givet A.

Da det imidlertid, som anført ovenfor, ikke er tilstrækkeligt at blot henviser til at stillingen er besat med en anden ansøger, er det min opfattelse, at direktoratet burde have anvendt en mere uddybende begrundelse i meddelelsen af afslaget på stillingsansøgningen til A.

Jeg finder i den forbindelse anledning til at bemærke, at forvaltningen, medmindre andre regler er til hinder herfor, ikke vil være afskåret fra at give mere fyldestgørende begrundelser end det, der kræves efter sagsbehandlingsloven, idet denne landstingslov er en minimumslov i forhold til de krav, som stilles til forvaltningsudøvelsen.

Jeg peger herved på, at såvel A's ovenfor citerede klage til direktoratet den 28. august 1995 og efterfølgende klage hertil, i hvert fald til dels, ses at være begrundet i manglende oplysninger om, hvilke forhold som havde været tillagt betydning ved besættelsen af stillingen som områdeleder/faglærer.

Spørgsmålet om, hvorvidt forvaltningen i den foreliggende sag konkret har haft anledning til at give A en mere informativ begrundelse, end hvad der kræves efter sagsbehandlingsloven, er ikke omfattet af min undersøgelse i denne sag, som alene vedrører sagsbehandlingen og afgørelsen af den indstilling, direktoratet modtog pr. telefax.

Vedrørende klagen over direktoratets afslag på A's krav om erstatning på 40.000 kr.:

Klagers krav til direktoratet er alene begrundet i "ligeGYldighed i sagsbehandlingen".

Hverken sagsbehandlingsloven eller andre grønlandske love, som regulerer forvaltningens virksomhed, indeholder regler om erstatning for sagsbehandlingsfejl.

Spørgsmålet om direktoratet har pådraget sig et erstatningsansvar skal bedømmes efter grønlandsk rets uskrevne, privatretlige regler om erstatningsansvar for skadevoldende adfærd.

En myndigheds afgørelse af, hvorvidt et erstatningsansvar på privatretligt grundlag kan anerkendes, er ikke en afgørelse i forvaltningsretlig forstand.

Jeg afstår som udgangspunkt fra at undersøge, om en myndighed på privatretligt grundlag har pådraget sig erstatningsansvar, idet min opgave i henhold til landstingsloven om Landstingets Ombudsmand, § 1, stk. 1, er at have indsigt med Hjemmestyrets og kommunernes forvaltningsvirksomhed.

Der foreligger ikke i denne sag konkrete oplysninger om direktoratets sagsbehandling som giver mig anledning til at undersøge et eventuelt erstatningsansvar nærmere.

Afgørelsen af et eventuelt erstatningskrav fra A's side vil, såfremt direktoratet ikke kan anerkende kravet, herefter forudsætte en domstolsafgørelse.

Jeg foretager mig herefter ikke yderligere i anledning af A's klage.“